

NOTAT

Bemærkninger vedrørende valgbo- gen, Region Hovedstaden

Regionsvalgbestyrelsen har den 1. oktober 2021 godkendt 31 kandidatlistor med i alt 308 kandidater til regionsrådsvalget.

Region Hovedstaden har i perioden fra onsdag den 17. november 2021, kl. 15.36 til torsdag den 18. november 2021, kl. 14:52 modtaget valgboer vedrørende regionsrådsvalget fra samtlige regionens 29 kommuner. De modtagne valgboer har herefter dannet grundlag for udarbejdelsen af et samlet udkast til valgbo for Region Hovedstaden. Udkastet til valgbo vedlægges.

Alle 29 kommuner har benyttet KMDs valgopgørelse, som også er benyttet til at generere det samlede udkast til valgbo for regionen. Af denne fremgår, hvordan de afgivne stemmer fordeler sig på kandidatlistor og kandidater. Det fremgår videre, at kommunerne har bedømt 36.232 stemmesedler som ugyldige, heraf er 31.985 stemmesedler blanke. De ugyldige stemmer svarer i alt til 3,8 % af de afgivne stemmer, og de blanke stemmer svarer til 3,4 % af de afgivne stemmer.

I tabellen herunder er angivet de tilsvarende opgørelser over ugyldige stemmer ved tidligere valg til regionsrådet.

	2009		2013		2017	
	Antal	Pct. af afgivne stemmer	Antal	Pct. af afgivne stemmer	Antal	Pct. af afgivne stemmer
Ugyldige stemmer i alt	37.238	4,6	46.989	5,0	37.951	3,9
Heraf blanke stemmesedler	33.880	4,2	42.621	4,5	33.994	3,5

Der er til regionsrådsvalget afgivet 954.549 stemmer. Antallet af stemmeberettede var 1.476.172, hvorefter stemmeprocenten kan beregnes til 64,7 %.

I tabellen herunder er angivet de afgivne stemmer og stemmeprocenten for de foregående tre regionsrådsvalg.

	2009	2013	2017
Afgivne stemmer	815.236	938.681	966.428
Stemmeprocent	62,2	68,4	67,5

Stemmesedlerne til regionalvalget er blevet trykt fire forskellige steder, dels ved regionens foranstaltning, dels ved henholdsvis Københavns Kommune, Frederiksberg Kommune og Bornholms Regionskommunes foranstaltning. Dette skyldes, at de tre kommuner af distributionsmæssige årsager ønskede at trykke stemmesedlerne sammen med stemmesedlerne til kommunalvalget.

Gennemgang af kommunernes valgbøger

Efter modtagelsen af kommunernes valgbøger er disse blevet gennemgået og sammenholdt med den elektroniske opgørelse i KMDs valgopgørelse.

Gennemgangen har resulteret i, at administrationen har fundet nogle fejl og unøjagtigheder, som ved kontakt til de pågældende kommuner er blevet berigtiget. Der er i det nødvendige omfang indhentet skriftlig berigtigelse fra de pågældende kommuner.

De ved gennemgangen konstaterede unøjagtigheder vedrører primært:

- stemmesedelregnskabet, herunder afvigelser mellem på den ene side antallet af modtagne stemmesedler og brevstemmer og på den anden side summen af afgivne stemmer, ombyttede stemmesedler, tilbageleverede stemmesedler og ikke-udleverede stemmesedler. I nogle tilfælde er antallet af ikke-udleverede stemmesedler ved en tastefejl registreret forkert på et afstemningssted, hvilket slår igennem i det samlede stemmesedelregnskab. Væsentlige afvigelser er berigtiget, mens mindre differencer, som også kan skyldes tællefejl eller fejl ved tilbagelevering af stemmesedler, ikke er søgt berigtiget. Samlet set er der ifølge udkastet til valgbog en afvigelse på netto 355 (svarende til 0,02 %) i stemmesedelregnskabet. Det tilsvarende tal for 2017 var 0,03 % og for 2013 0,002 %.
- differencer imellem antal afgivne stemmer og antal vælgere, der har stemt ifølge valglisten. Det indebærer, at der er færre optalte stemmesedler end registrerede vælgere. Væsentlige afvigelser skyldes også her fejlagtige registreringer på et afstemningssted, mens mindre diffe-

rener kan skyldes tællefejl eller fejl ved tilbagelevering af stemmeseddel, hvilket ikke er berigtiget. Flere kommuner har bemærket, at den digitale valgliste med scanning af valgkort, særligt ved valgets begyndelse, har haft kortvarige udfald, hvilket også kan påvirke opgørelsen af antal vælgere, der har stemt ifølge valglisten. Samlet set er der ifølge udkastet til valgbog en afvigelse på netto 610 (svarende til 0,06 %) mellem afgivne stemmer og antal vælgere, som ifølge valglisten har afgivet stemme.

Det tilsvarende tal for 2017 var 263, i 2013 var det 526 og i 2009 var det 523.

Det er administrationens vurdering, at art og omfang af de konstaterede unøjagtigheder ikke afviger væsentligt fra de tidligere valg til regionsrådet.

Derudover har administrationen bemærket, at 31,3 % af de brevstemmer, der ikke kan tages i betragtning, skyldes, at den foreskrevne fremgangsmåde ved stemmeafgivning ikke havde været fulgt (udfyldning, attestation, underskrift mv.), det vil sige formentligt som følge af administrative fejl hos stemmemodtagerne. Dette kan give anledning til overvejelse om instruktionen til blandt andet regionens stemmemodtagere på hospitaller mv. er tilstrækkelig. Der er tale om 231 brevstemmer ud af 738 brevstemmer, som ikke er taget i betragtning.

Kommunernes valgbøger indeholder for nogles vedkommende bemærkninger om afstemningens gennemførelse på forskellige afstemningssteder, som ikke har givet administrationen anledning til bemærkninger.

- Det bemærkes, at kommunalvalgbestyrelsen i Brøndby Kommune har oplyst om en situation i Lindelundshallen, hvor et par møder for at stemme og går ind i hvert sit stemmerum. De tilforordnede tror, at manden taler i mobil, men ved påtale viser det sig, at manden taler til kvinden i det andet stemmerum. Manden kommer herefter ud og så nu og taler med kvinden gennem gardinet. Den tilforordnede beder flere gange manden om at gå væk, men manden nægter og hidser sig op på den tilforordnede. Valgstyrerformanden kommer til for at høre, om kvinden er handicappet eller på anden vis har brug for hjælp. Det afviser manden, men vil heller ikke stoppe med at påvirke kvindens afstemning. Valgstyrerformanden spørger kvinden, om hun har behov for hjælp, men det afviser hun. Manden er ophidset og afbryder valgstyrerformanden. Valgstyreformanden vælger at inddrage kvindens stemmesedler, der bliver lagt i bunken "tilbageleverede stemmesedler".
- I Hillerød blev to vælgere afvist i at stemme til regionalvalget, da de var afkrydset som brevstemt i valglisten. Efterfølgende konstateredes det, at der kun var brevstemt til kommunalvalget.

- I Fredensborg (Karlebo) klagede en vælger, der vognstemte over, at den tilforordnede ikke kiggede væk under afstemningen.

Endelig mandatfordeling – følsomhedsnotat

Administrationen har udarbejdet vedlagte notat af dags dato om følsomhed ved mandatfordeling. I dette notat gennemgås, hvordan mandaterne på baggrund af det foreliggende udkast til valgbog fordeles efter den d'Hondtske metode.

På baggrund heraf er der i notatet angivet, hvilke korrektioner i stemmefordelingen en eventuel fornyet fintælling skal medføre, for at det kan have indflydelse på mandatfordelingen mellem valgforbundene, mellem de enkelte partier/kandidatlistor og endelig mellem de enkelte kandidater.